

ZPRÁVY

Reinhard Lullies, Griechische Vasen der reifarchaischen Zeit. Aufnahmen von Max Hirmer, München, Hirmer Verlag, 1953. Cena neudána. Str. 33, tab. 96.

Autor, hlavní konservátor mnichovské státní Antikensammlung, známý svými pracemi o řecké keramice a plastice, podává tu výběr nejvýznačnějších attických váz z posledních desetiletí století VI. a prvních století V. z bohaté sbírky v Mnichově. Kniha nechce být úvodem do této kategorie řeckých váz, ale poskytuje, zvláště svým bohatým obrazovým doprovodem v reprodukci znamenitě technické úrovně velmi dobré poučení o nich.

Záběry celkové i částečné ukazují rozmanité formy nádob z doby pozdně archaické a jejich typologický vývoj s vybranou dobovou tematikou, skoro vesměs čerpanou z mytů. Výbor dává nahlédnouti do tvůrčí práce významných attických mistrů v rozsahu asi půl století, od doby Hippiovy a Hipparchovy až do let kol 480. Jsou to malíř Andokidův, Oltos, Exekias, Fintias, Eufronios, Kachrylion, Hysis, Euthymides, malíř Kleofradův, Brygův, berlínský, malíř Pana a Duris. Obrazy jsou popsány dosti podrobně, zachycena je dobová atmosféra, z níž díla vyrostla, a podána je charakteristika každého mistra. Autor sleduje zvláště, čím přispěli jednotliví kerameutí k tvarovému vývoji typů váz. s nímž do určité míry souvisí i volba námětů výzdoby. Pojednává se stručně o výrobní technice, jak došlo k změně malby s černými figurami k podání červenofigurovému, o signaturách a nápisech s jmény miláčků, běžnými v VI. a v V. stol., která mnohde, jde-li o historicky známou osobnost, tvoří opěrný bod pro datování váz. V řadě bezvadně reprodukovaných celkových pohledů a zvláště v četných fotozáběrech významných detailů je možno postihnouti znamenitou uměleckou kvalitu archaické kresby a kompoziční způsob, zvláště na př. v kruhovém poli dna misek a číši. Chronologická tabulka, přehledný seznam obrazů a výběr z bibliografie černofigurových váz uzavírá pěknou publikaci.

Gabriel Hejzlar

Řecká krajina. V nakladatelství G. Gallvey v Mnichově vydal (rok neudán) *Herbert List* skvěle vybavenou publikaci *Licht über Hellas*. Eine Symphonie in Bildern, k níž nadšený essayistický úvod o řeckém světě napsal W. H. Schuchhardt. Původci obrazové části šlo o zachycení Hellady v celé krajinné náladě a v slunečném jasu i do fotografií. Spojeny jsou tu záběry antických památek v oblasti dnešního Řecka s krajinnými sceneriemi. Znamenitě fotografické obrazy nám přibližují tento svět antiky do dnešních dnů. Themata jsou vybírána okem uměleckým, znale a s láskou k Helladě a k jejímu lidu. Jednotlivé články antických architektur i jejich zřícené zbytky, pole ruin, olivové háje, pastýři i jejich zvířecí druhové, pouliční obchodníci a chlapci, moře a jeho pobřeží i zátoky. Sestava znale vybraných obrazů podle krajů provádí étenáře místy významnými archeologicky i krajinnou krásou, z nichž podává charakteristické ukázky památek, především antických. Skupiny obrazů (je jich skoro půl třetího sta), mezi nimiž jsou mnohé záběry zcela nové a neoběžné (na př. stín Poseidonova chrámu na Suniu) jsou uvedeny pod těmito tituly: Atheny, Sunion, Korint, Olympia, Delfy, Meteora, Mistra, Arkadie, ostrovy (Mykonos, Euboia, Syros, Naxos), Delos, Kreta, Santorin. Každá skupina je uvedena vhodnými citáty z řeckých básníků. I listovatí v knize značí zažívatí Helladu v její bohaté umělecké minulosti — jsou tu chrámy i kostely, divadla, stoe, biblioteky, domy, náhrobky, plastiky — i v projevech vybrané charakteristické současnosti, zvláště v krajinném výrazu.

Gabriel Hejzlar

Sovětské dějiny antické literatury. V posledním roce se objevil na našem knižním trhu dvoudílný překlad sovětských dějin antické literatury z pera prof. I. M. Tronského: *Dějiny antické literatury I*, Praha, ČSAV, 1955., str. 403 + 36 obrázkových příloh. *II*, Praha, ČSAV, 1956, str. 301 + XII obrázkových příloh. První díl obsahuje řeckou literaturu, druhý díl římskou. Český překlad pořídila Věra Novotná za odborné spolupráce prof. Dr. Františka Novotného. Vědeckým redaktorem publikace je doc. Dr. Ladislav Varcl.

Ruský originál, který se zatím dočkal dvou vydání, byl již u nás recensován dříve